

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU

27. YASAMA DÖNEMİ 1. ve 2. YASAMA YILLARI
FAALİYET RAPORU

ANKARA 2019

EGEMENLİK KAYITSIZ ŐARTSIZ MİLLETİNDİR

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU**

**27. YASAMA DÖNEMİ 1. ve 2. YILLARI
FAALİYET RAPORU**

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından yayımlanmıştır.

Bu kitabın dağıtımı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu tarafından yapılmaktadır.

Yayın No:

Adres: TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, 06543 Bakanlıklar/ANKARA

E-posta: kefek@tbmm.gov.tr

Baskı: TBMM Basımevi, Ankara, 2019

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	ii
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
KOMİSYON HAKKINDA GENEL BİLGİLER	1
1. Komisyonun Görev ve Yetkileri.....	1
2. Komisyon Üyelikleri.....	1
3. Komisyonun Çalışma Usul ve Esasları.....	3
İKİNCİ BÖLÜM.....	4
KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİNE İLİŞKİN GERÇEKLEŞTİRİLEN HUKUKİ DÜZENLEMELER	4
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	8
KOMİSYON ÇALIŞMALARI.....	8
1. Komisyon Toplantıları	8
1.1. 16 Temmuz 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı	8
1.2. 26 Temmuz 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı	8
1.3. 10 Ekim 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı.....	8
1.4. 31 Ekim 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı.....	9
1.5. 14 Kasım 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı.....	9
1.6. 11 Aralık 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı	9
1.7. 15 Mayıs 2019 Tarihli Komisyon Toplantısı	9
2. Alt Komisyonlar	10
2.1. İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonu.....	10
2.2. Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Alt Komisyonu.....	11
3. Komisyonun Proje Faaliyetleri.....	11
3.1 Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Eğitimleri.....	12
3.2. Mardin’de Düzenlenen Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Siyasi Liderlik ve Katılım Çalıştayı.....	12
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	14
KOMİSYONUN YURT DIŞI ZİYARETLERİ.....	14
4.1. Uluslararası Kadın Parlamenterler Grubu Kongresi	14
4.2. BM Kadının Statüsü Komisyonu 63’üncü Oturumuna Katılım ve ABD’deki Diğer Temaslar.....	15
4.3. Dünya Kadın Parlamenterler Zirvesi’ne Katılım.....	18
BEŞİNCİ BÖLÜM	20
KOMİSYONA YAPILAN BİREYSEL	20
BAŞVURULAR İLE HAVALA EDİLEN İŞLER	20

GİRİŞ

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK), kadın haklarının korunması ve geliştirilmesi ile kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması amaçlarıyla parlamento düzleminde bir mekanizma olarak 24 Mart 2009 tarihinde yürürlüğe giren 5840 sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu ile kurulmuştur. KEFEK, mezkûr Kanunda belirtilen yetkileri çerçevesinde yasama faaliyetleri yanında denetim fonksiyonu da icra etmektedir. Bu kapsamda Komisyon, TBMM Başkanlığı tarafından kendisine havale edilen kanun teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini görüşmenin yanı sıra kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialarla ilgili başvuruları incelemekte, bünyesinde kurulan alt komisyonlar marifetiyle ihtisas alanındaki konularda raporlar hazırlamakta ve ulusal ve uluslararası kuruluşlarla birlikte çeşitli proje ve etkinliklere imza atmaktadır.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin hazırlanan rapor beş bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, Komisyon üyeleri, Komisyonun görev ve yetkileri, Komisyonun yetkileri ile çalışma usullerine ilişkin genel bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölümde, kadın erkek fırsat eşitliği kapsamında çıkarılan kanunlar ile diğer ikincil hukuki düzenlemelere yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, Komisyonun genel faaliyetlerini oluşturan komisyon toplantıları, alt komisyonlar ile proje kapsamında yapılan faaliyetlere yer verilmiştir. Dördüncü bölümde, Komisyonun kadın haklarının geliştirilmesi ile kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması hususlarında önemli çalışmalar olan yurtdışındaki toplantı ve kongrelere katılımına değinilmiştir. Son bölümde ise Komisyona yapılan bireysel başvurular ile Komisyona havale edilen kanun tekliflerine ilişkin verilere yer verilmiştir. Kanun teklifleri içeriklerine ilişkin bilgiler TBMM internet sitesinde detaylı olarak yayınlanmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KOMİSYON HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1. Komisyonun Görev ve Yetkileri

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun görevleri, 25.2.2009 tarihli ve 5840 sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu'nun 3'üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre Komisyonun görevleri şunlardır:

- Kendisine esas veya tali olarak havale edilen işleri görüşmek, Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin kadın erkek eşitliği konusunda T.C. Anayasasına, uluslararası gelişmelere ve yükümlülöklere uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak.

- Her yasama yılının sonunda Türkiye'deki kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik gelişmelere ve Komisyonun o yıla ait faaliyetlerine ilişkin bir değerlendirme raporu hazırlamak ve bunu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmak.

- Kadın hakları ile kadın erkek eşitliğini sağlamaya yönelik olarak diğer ölkelerdeki ve uluslararası kuruluşlardaki gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yurt dışında incelemelerde bulunmak ve bu gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek.

- Kadın erkek eşitliği konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına ilişkin gerekli bilgi ve dokümanları temin etmek.

- Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların kadın erkek eşitliği ve kadın hakları konusundaki hükümleri ile T.C. Anayasası ve diğer ulusal mevzuat arasında uyum sağlamak için yapılması gereken değişiklikleri ve düzenlemeleri belirlemek.

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hâllerde ilgili mercilere iletmek.

- Kadın erkek eşitliği konusunda kamuoyunu bilgilendirici etkinlikler yapmak.

5840 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca, Komisyon, görevleri ile ilgili olarak genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişilerden kanunlarda öngörölen usullere uyarak bilgi istemek ve ilgililerini çağırarak bilgi almak yetkisine sahiptir.

Komisyon, görev alanıyla ilgili faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının çalışmalarından yararlanabilir.

Komisyon, gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgisine başvurabilir ve Ankara dışında da çalışabilir.

2. Komisyon Üyelikleri

Komisyonun oluşumu 5840 sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu'nun 2'nci maddesinde düzenlenmiştir.

Komisyonun üye sayısı Danışma Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca belirlenmektedir. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda; siyasi parti grupları ile bağımsızlar TBMM'deki sayılarının -boş üyelikler hariç- üye tam sayısına nispet edilmesi ile bulunacak yüzde oranına uygun olarak temsil edilirler. 27'nci Yasama Döneminde Komisyonun üye sayısı 26 olarak belirlenmiştir.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeleri belirlenirken kadın milletvekilleri ile insan hakları konusunda uzman milletvekillerine öncelik tanınır.

Komisyon için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi üç yıldır. Görev süreleri yenileri seçilinceye kadar devam eder.

Komisyon, siyasi parti gruplarının yüzde oranlarına göre bir başkan, iki başkanvekili, bir sözcü ve bir kâtip seçer. Bu seçim; üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanan Komisyonun, toplantıya katılanlarının salt çoğunluğunun gizli oyuyla yapılır.

27'nci Yasama Döneminde Komisyon üyelikleri 1'inci Devre seçimleri, 16 Temmuz 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Komisyonun 27'nci Yasama Dönemi 1'inci ve 2'nci Yasama Yıllarında görev yapan üyeleri aşağıda gösterilmiştir¹:

Görevi	Üyenin Adı Soyadı	Seçim Çevresi	Partisi
BAŞKAN	Canan KALSIN	İstanbul	AK PARTİ
BAŞKANVEKİLİ	Hülya NERGİS	Kayseri	AK PARTİ
BAŞKANVEKİLİ	Candan YÜCEER	Tekirdağ	CHP
SÖZCÜ	Zemzem Güler AÇANAL	Şanlıurfa	AK PARTİ
KÂTİP	Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR	Ankara	HDP
ÜYE	Dirayet Dilan TAŞDEMİR	Ağrı	HDP
ÜYE	Gamze TAŞCIER	Ankara	CHP
ÜYE	Nevin TAŞLIÇAY	Ankara	MHP
ÜYE	Tuba VURAL ÇOKAL	Antalya	İYİ PARTİ
ÜYE	Arzu AYDIN	Bolu	AK PARTİ
ÜYE	Muhammet Naci CİNİSLİ	Erzurum	İYİ PARTİ
ÜYE	Jale Nur SÜLLÜ	Eskişehir	CHP
ÜYE	Derya BAKBAK	Gaziantep	AK PARTİ
ÜYE	Necati TİĞLİ	Giresun	CHP
ÜYE	Sabahat ÖZGÜRSOY ÇELİK	Hatay	AK PARTİ
ÜYE	Suzan ŞAHİN	Hatay	CHP
ÜYE	Arzu ERDEM	İstanbul	MHP
ÜYE	S. Sera KADIGİL SÜTLÜ	İstanbul	CHP

¹ 16 Temmuz 2018 tarihinde gerçekleştirilen ilk toplantıda, Komisyon Başkanlığına Adana Milletvekili Jülide SARİEROĞLU ile Komisyon Başkanvekilliğine Kahramanmaraş Milletvekili Habibe ÖÇAL seçilmişlerdir. Adana Milletvekili Jülide SARİEROĞLU'nun istifası nedeniyle, 3 Ekim 2018 tarihinde Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Canan KALSIN, boşalan Komisyon Başkanlığı için 10 Ekim 2018 tarihli toplantıda, yapılan seçim sonucunda, aynı zamanda Komisyon Başkanı olarak seçilmiştir. Kahramanmaraş Milletvekili ve Komisyon Başkanvekili Habibe ÖÇAL'ın Komisyon üyeliğinden çekilmesi üzerine boş olan üyeliğe 27.11.2018 tarihinde Kütahya Milletvekili Ceyda ÇETİN ERENLER seçilmiştir. 11 Aralık 2018 tarihinde yapılan Komisyon toplantısında ise, Komisyon Başkanvekilliğine Kayseri milletvekili Hülya NERGİS seçilmiştir.

ÜYE	Tülay KAYNARCA	İstanbul	AK PARTİ
ÜYE	Züleyha GÜLÜM	İstanbul	HDP
ÜYE	İmran KILIÇ	Kahramanmaraş	AK PARTİ
ÜYE	Ceyda ÇETİN ERENLER	Kütahya	AK PARTİ
ÜYE	Yelda EROL GÖKCAN	Muğla	AK PARTİ
ÜYE	Semiha EKİNCİ	Sivas	AK PARTİ
ÜYE	Çiğdem KONCAGÜL	Tekirdağ	AK PARTİ
ÜYE	Bahar AYVAZOĞLU	Trabzon	AK PARTİ

3. Komisyonun Çalışma Usul ve Esasları

Komisyon, çalışmalarını Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu ve TBMM İçtüzüğü hükümlerine göre yürütmektedir.

Komisyon üye tam sayısının en az üçte biri ile toplanmakta ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar vermektedir. Ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tam sayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

Komisyon, TBMM Başkanlığınca kendisine havale olunan başvurular ile ilgili yapılan işlem ve başvurunun sonucu hakkında havale tarihinden itibaren en geç üç ay içinde başvuru sahibine bilgi verir.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, TBMM'nin ara verme veya tatilde olduğu zamanlarda da, TBMM Genel Kurulundan alınan kararlar, çalışmalarına devam edebilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM
KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİNE İLİŞKİN
GERÇEKLEŞTİRİLEN HUKUKİ DÜZENLEMELER

11.06.1985 tarihli ve 3232 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW), 01.7.1985 tarihli 85/9722 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış ve 14.10.1985 tarihli 18898 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Sözleşme’nin yürürlüğe girmesini takip eden süreçte Ülkemizde kadın-erkek fırsat eşitliğini güçlendiren çok önemli yasal düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bu yasal düzenlemelerden bazıları özetle aşağıdaki gibidir:

- 1990 yılında ulusal mekanizma olarak Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Kurum, 2004 yılında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü olarak yeniden düzenlenmiştir.

- 1998 yılında 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlüğe girmiştir. 4320 Sayılı Kanun’un Uygulanmasına Dair Yönetmelik 2008 yılında yürürlüğe girmiştir.

- CEDAW’a ilişkin İhtiyari Protokol, Türkiye tarafından 2002 yılında onaylanmıştır.
- 01.1.2002 tarihinde kadın-erkek eşitliği bakış açısı ile hazırlanmış olan yeni Türk Medeni Kanunu yürürlüğe girmiştir.

- Yeni Türk Medeni Kanunu’nun yürürlüğe girmesi ile birlikte Aile Mahkemelerinin kurulması gündeme gelmiş ve 4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun 9 Ocak 2003 tarihinde TBMM’de kabul edilmiştir.

- 10.6.2003 tarihinde işçi-işveren ilişkilerinde cinsiyet de dâhil olmak üzere ayrımcılık yapılamayacağı temeline dayalı 4857 sayılı İş Kanunu yürürlüğe girmiştir.

- Anayasa’nın 10’uncu ve 90’ıncı maddelerinde kadın-erkek fırsat eşitliğini güçlendirecek nitelikte düzenlemeler yapılmıştır. Anayasa’nın 10’uncu maddesine; 2004 yılında “*Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.*” hükmü; 2010 yılında “*Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.*” hükmü eklenmiştir. Ayrıca, 2004 yılında Anayasa’nın 90’ıncı maddesinde yapılan değişiklikle, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerle kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda uluslararası sözleşmelerin hükümlerinin esas alınacağı düzenlenmiştir.

- Personel alımlarında cinsiyet ayrımcılığı yapılmamasına ilişkin “Personel Temininde Eşitlik İlkesine Uygun Hareket Edilmesi” konulu 2004/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi 22.1.2004 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- 01.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk Ceza Kanunu’nda kadınlar ve çocuklara karşı işlenen cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar bakımından daha ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

- 2005 yılında TBMM’de Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon tarafından hazırlanan Raporun

ardından 04.7.2006 tarihli Resmi Gazete’de konu ile ilgili “Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler” konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır.

- Gelir Vergisi Kanunu’nda 2007 yılında yapılan değişiklikle kadınların hane içinde imal ettikleri ürünleri işyeri açmaksızın kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satışa sunmaları hâlinde elde edilen gelirleri vergiden muaf tutulmuştur.

- 2009 yılında TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulmuştur.

- Kadınların sosyo-ekonomik konumlarının güçlendirilmesi, toplumsal yaşamda kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve sosyal kalkınma amaçlarına ulaşılabilmesi için kadınların istihdamının artırılması ve eşit işe eşit ücret imkânının sağlanması amacıyla hazırlanan 2010/14 sayılı “Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması” konulu Başbakanlık Genelgesi 25 Mayıs 2010 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

- 2011 yılında yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanun ile kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak, yeni istihdam alanlarının yaratılmasını teşvik etmek ve çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek, kalite ve etkinliği artırmak amacıyla düzenlemeler yapılmıştır. 6111 sayılı Kanun ile doğum ve evlat edinme nedeniyle memurlara verilen izinler konusunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda bazı düzenlemeler yapılmıştır.

- 24.11.2011 tarihinde 6251 sayılı Kanunla, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nin (İstanbul Sözleşmesi) onaylanması uygun bulunmuş ve onaylanan Sözleşme 08.3.2012 tarihli 28227 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

- Kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyette bulunan kadın çiftçilerin sigorta kapsamında sayılması için aile reisi olmaları koşulunun “4956 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ve Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanunlara Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun” ile 02.8.2003 tarihi sonrasına uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. 17.1.2012 tarihli ve 6270 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile söz konusu koşulun 02.8.2003 tarihi öncesi için de uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

- 08.3.2012 tarihinde 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kabul edilmiştir. Böylece, İstanbul Sözleşmesi’nin iç hukuka aktarılmasını sağlayan kanuni düzenlemeler yürürlüğe girmiştir.

- 12.11.2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunla 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14’üncü maddesi değiştirilmiş ve “*Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet öncelikleri değerlendirilerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.*” hükmü Kanun metnine eklenmiştir.

- 05.1.2013 tarihinde Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna ilişkin Uygulama Yönetmeliği 18.1.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- Kadın Çalışanların Gece Postalarında Çalıştırılma Koşulları Hakkında Yönetmelik 24.7.2013 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik 16.8.2013 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- 18.06.2014 tarihinde kabul edilen 6545 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu’nda yapılan değişikliklerle cinsel dokunulmazlığa karşı suçlara ilişkin cezalar artırılmış, cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarının nitelikli halleri için öngörülen cezalar için alt sınır belirlenmiş ve cinsel taciz suçunun çocuğa karşı işlenmesi halinde verilecek cezanın artırılması sağlanmıştır. Söz konusu değişikliklerle, ayrıca, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlara ilişkin öngörülen cezaların artırımını gerektiren hallerle ilişkin düzenlemeler de yapılmıştır. Çocukların cinsel istismarı suçuna ilişkin yapılan düzenlemelerin bazı hükümleri Anayasa Mahkemesinin 12.11.2015 tarihli ve E: 2015/26, K: 2015/100 sayılı ve 26.5.2016 tarihli ve E: 2015/108, K: 2016/46 sayılı kararlarıyla iptal edilmiştir. 24.11.2016 tarihinde kabul edilen 6763 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile iptal edilen hükümler yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, cinsel istismar suçunun on iki yaşını tamamlamamış mağdura karşı işlenmesi durumunda verilecek cezalar artırılmıştır.

- 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca doğum borçlanması kapsamı genişletilerek daha önce iki çocuk için geçerli olan doğum borçlanması üç çocuğa çıkarılmıştır. Ayrıca, 6552 sayılı Kanun ile ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılığı hakkında da düzenlemeler yapılmıştır.

- 25.11.2014 tarihinde Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuş, Araştırma Komisyonu Mayıs 2015 itibarıyla çalışmalarını tamamlayarak raporunu yayımlamıştır.

- 29.1.2016 tarihinde kabul edilen 6663 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu’nda değişiklik yapılarak çalışanların iş ve aile yaşamının uyumlaştırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan değişikliklerle, memurların doğum ve evlat edinme sonrası ücretsiz izin sürelerinin derece kademe ilerlemesinde dikkate alınması, kadın memurlara analık izninin bitiminden itibaren doğum ve evlat edinmeye bağlı olarak ilk çocukta 2 ay, ikinci çocukta 4 ay, üçüncü ve üzeri çocukta 6 ay yarı zamanlı ve ücretli çalışma hakkı getirilmesi (çocuğun engelli olması durumunda 12 ay süre ile ücretli yarı zamanlı çalışma hakkı tanınacaktır), çocuk sahibi olan (doğum ve evlat edinme) memurlara kısmi süreli çalışma hakkı getirilmesi düzenlenmiştir. Ayrıca, özel sektörde çalışmakta olan kadınlara doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği getirilmiş, özel sektörde çalışmakta olan kadınlara kısmi süreli çalışma hakkı verilmiştir.

- 17.3.2016 tarihinde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

- 24.3.2016 tarihinde Başta Cinsel İstismar Olmak Üzere Çocuklara Yönelik Her Türlü İstismar Olaylarının Araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuş, Araştırma Komisyonu Ocak 2017 itibarıyla çalışmalarını tamamlayarak raporunu yayımlamıştır.

- 20.8.2016 tarihinde TBMM’de kabul edilen 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan düzenlemeler neticesinde özel kreş ve gündüz bakımevlerinin faaliyete geçtiği dönem itibarıyla beş vergilendirme/hesap dönemi gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulması sağlanmıştır.

- 21.03.2018 tarihinde TBMM’de kabul edilen 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla, Gelir Vergisi Kanunu’nun 23’üncü maddesinin birinci fıkrasına “*Kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (İşverenlerce bu hizmetlerin verilmediği durumlarda, ödemenin doğrudan bu hizmetleri sağlayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine yapılması şartıyla, her bir çocuk için aylık, asgarî ücretin aylık brüt tutarının %15’ini aşmamak üzere bu istisnadan yararlanılır. Kreş ve gündüz bakımevi hizmetini sağlayanlara yapılan ödemelerin belirlenen istisna tutarını aşan kısmı ile hizmet erbabına bu amaçla nakden yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir. Bu bentte yer alan %15 oranını, asgarî ücretin aylık brüt tutarının %50’sine kadar artırmaya ve kanuni seviyesine getirmeye Bakanlar Kurulu, bu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.)*” şeklinde bir bent eklenmiştir. Böylece, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden muaf tutulmuştur. 05.5.2018 tarihli ve 30412 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, 30.4.2018 tarihli ve 2018/11674 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Karar ile bu bent kapsamında yararlanılacak istisna tutarının hesabında dikkate alınacak oran %50 olarak tespit edilmiştir. Konuyla ilgili Gelir Vergisi Genel Tebliği 11.6.2018 tarihli ve 30448 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

- 7103 sayılı Kanun’la, ayrıca, özel sektör işverenlerine 1.1.2018 ila 31.12.2020 tarihleri arasında işe alınan kişiler için 12 ay süreyle prim desteği sağlanmıştır. Prim desteği için öngörülen 12 aylık süre, 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek sigortalılar ile İŞKUR’a engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak belirlenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

1. Komisyon Toplantıları

Komisyon, rapor döneminde yedi adet toplantı gerçekleştirmiştir.²

1.1. 16 Temmuz 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı

16 Temmuz 2018 tarihinde gerçekleştirilen ilk toplantıda başkan, başkanvekilleri ve sözcü seçilmiştir.

Yapılan gizli oylama neticesinde; Komisyon Başkanlığına Adana Milletvekili Jülide SARİEROĞLU, Komisyon Başkanvekilliğine Kahramanmaraş Milletvekili Habibe ÖÇAL, Komisyon Başkanvekilliğine Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER ve Komisyon Sözcülüğüne Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender AÇANAL seçilmişlerdir.

1.2. 26 Temmuz 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı

Toplantının açılışında Komisyon Başkanı Jülide SARİEROĞLU, Komisyonun 27'nci Yasama Döneminin hayırlı olmasını dileyerek Komisyonun hedeflerine ve o günkü gündeme ilişkin olarak Komisyon üyelerine açıklamalarda bulunmuştur. Ardından, İstanbul Milletvekili Fatih Süleyman DENİZOLGUN'un istifası nedeniyle boşalan üyeliğe İstanbul Milletvekili Tülay KAYNARCA'nın seçilmesinden dolayı kendisine hayırlı olsun dileklerini iletmıştır.

İçtüzüğün 33'üncü maddesi uyarınca Komisyon toplantılarında tam tutanak tutulması kabul edilmiştir.

Toplantının devamında, Komisyonda boş bulunan kâtip üyelik için seçim yapılmıştır. Yapılan seçim sonucunda, Komisyon kâtip üyeliğine Ankara Milletvekili Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR seçilmiştir.

Seçimden sonra Komisyon çalışmaları ile ilgili sunumlara geçilmiştir. Komisyon Uzmanı tarafından yapılan ilk sunumda, Komisyonun çalışma usul ve esasları ile Komisyonun geçmişte yaptığı faaliyetler hakkında Komisyon üyelerine bilgi verilmiştir. Ayrıca, BM Kadın Birimi temsilcileri tarafından BM Kadın Birimiyle yürütülen Türkiye'de Siyasi Liderlikte ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi hakkında Komisyona sunum yapılmış ve son olarak, Komisyonun yeni dönemdeki çalışma programına ilişkin fikir teatisinde bulunulmuştur.

1.3 10 Ekim 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı

10 Ekim 2018 tarihli toplantıda, Adana Milletvekili Jülide SARİEROĞLU'nun istifası nedeniyle boşalan Komisyon Başkanlığı için seçim yapılmıştır. Seçim sonucunda, Komisyon Başkanlığına İstanbul Milletvekili Canan KALSIN seçilmiştir.

Seçimin ardından Komisyon Başkanı Canan KALSIN, Başkan seçilmesi dolayısıyla kısa bir teşekkür konuşması yapmıştır.

² Komisyon toplantılarına ilişkin tutanaklara TBMM İnternet sitesinden (https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.donem_listele?pKomKod=865) erişim mümkündür.

1.4. 31 Ekim 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı

Toplantıda, Komisyon Başkanı Canan KALSIN, Komisyonun Ekim itibarıyla yapmış olduğu çalışmalardan söz etmiştir. Ardından, 26'ncı Yasama Döneminde kurulan Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi ve Kırsalda Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Alt Komisyonunun taslak raporuna ilişkin görüşme yapılmıştır.

Toplantıya, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı temsilcilerinin, Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi ve Kırsalda Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Alt Komisyonunun taslak raporu ve Bakanlıkların bu kapsamdaki çalışmaları hakkında yaptıkları sunumlar ile devam edilmiştir.

1.5. 14 Kasım 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı

Toplantıda, Komisyon Başkanı Canan KALSIN, Türkiye’de Siyasi Liderlikte ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi kapsamında öngörülen bazı faaliyetler hakkında Komisyon üyelerini bilgilendirmiştir.

Toplantının devamında, “Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi ve Kırsalda Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Alt Komisyonu”nun taslak raporu görüşülmüş ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Alt Komisyona ait taslak raporun kabul edilmesinden sonra alt komisyonlar kurulmasına dair önergelere ilişkin görüşmelere başlanmıştır. Yapılan müzakereler sonucunda, “Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Konulu Alt Komisyon” ile “İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Konulu Alt Komisyon”un kurulmasına karar verilmiştir.

1.6. 11 Aralık 2018 Tarihli Komisyon Toplantısı

Komisyon Başkanvekili sıfatıyla toplantıyı açan Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER, Komisyon Başkanvekili Habibe ÖÇAL’ın Komisyon üyeliğinden çekilmesi üzerine boş olan üyeliğe Kütahya Milletvekili Ceyda ÇETİN ERENLER’in seçildiğini ve yeni boş olan başkanvekilliği için seçim yapılacağını ifade etmiştir.

Açıklamanın ardından yapılan gizli oylama neticesinde, Komisyon Başkanvekilliğine Kayseri Milletvekili Hülya NERGİS seçilmiştir.

1.7. 15 Mayıs 2019 Tarihli Komisyon Toplantısı

Toplantıda, Komisyon Başkanı Canan KALSIN, Birleşmiş Milletler Kadın Statüsü Komisyonunun 63'üncü Oturumu ve ABD’de gerçekleştirilen temaslar hakkında Komisyon üyelerini bilgilendirmiştir.

Toplantıda, BM Kadın Birimi ve Parlamentolararası Birlik ortaklığında yürütülen “Türkiye’de Siyasi Liderlikte ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi” kapsamında 1-2 Aralık 2018 tarihlerinde Mardin’de gerçekleştirilen Çalıştay sonucunda Komisyonun, BM Kadın Birimi ve Parlamentolararası Birlik ile yapılması kararlaştırılan etkinliklere ilişkin görüşmeler yapılmıştır.

Toplantıya, başta kadınlar olmak üzere üretime katılımı artırmaya yönelik kanun teklifi taslağı hakkında görüşmeler ile devam edilmiştir.

Son olarak, İstanbul Sözleşmesi’nin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Konulu Alt Komisyon Başkanı Kayseri Milletvekili Hülya NERGİS ve Başta Kız Çocukları Olmak Üzere

Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Konulu Alt Komisyon Başkanı Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, alt komisyonların çalışmalarına ilişkin Komisyon üyelerine bilgi vermişlerdir.

2. Alt Komisyonlar

Komisyonun 27. Dönem 2. Yasama Yılı'nın 14 Kasım 2018 tarihli 5. Toplantısında, "İstanbul Sözleşmesi'nin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Konulu Alt Komisyon" ile "Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Konulu Alt Komisyon" adları ile iki alt komisyon kurulmuştur.

Ayrıca, 26'ncı Yasama Döneminde kurulan ve yine bu dönemde çalışmalarını tamamlamış olan, ancak Komisyon tarafından henüz kabul edilmemiş olan, "Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi ve Kırsalda Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Alt Komisyonu Raporu", 27'nci Yasama Dönemi'nde müzakereye açılmış ve Komisyon üyelerinden gelen bazı önerilerin de eklenmesi ile kabul edilmiş ve bastırılıp dağıtılmıştır.

2.1. İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonu

Malumları olduğu üzere, "İstanbul Sözleşmesi" hükümleri de göz önüne alınarak düzenlenen "6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun" ise 20 Mart 2012'de yürürlüğe girmiştir. Şiddetle mücadeledeki tüm çalışmalara rağmen 6284 sayılı Kanun'un uygulanmasında bazı sorunlar yaşandığı Komisyona yapılan başvurular ve medyada karşılaşılan haberlerde yer almıştır.

5840 sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu'nun 3. maddesinin (d) fıkrasına göre, "Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların kadın erkek eşitliği ve kadın hakları konusundaki hükümleri ile T.C. Anayasası ve diğer ulusal mevzuat arasında uyum sağlamak için yapılması gereken değişiklikleri ve düzenlemeleri belirlemek" Komisyonun görevleri arasında sayılmıştır.

Bu nedenle İstanbul Sözleşmesinin etkin uygulanması ve izlenmesi için başta 6284 sayılı Kanun'un ve diğer mevzuatın, ülkemizin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi (Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi) hükümleri dikkate alınarak gözden geçirilmesi ve kadına yönelik şiddetin sona erdirilmesi, mağduriyetlerin giderilmesine yönelik tespit ve önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

Alt Komisyon tüm siyasi parti gruplarının temsilcilerinin yer aldığı, Kayseri Milletvekili Hülya Nergis Başkanlığında 10 milletvekilinden oluşmaktadır. Alt Komisyon, 2. Yasama Yılı'nda yedi adet toplantı yapmıştır.

2.2. Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Alt Komisyonu

Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak Başkanlığında on üyeden oluşan ve şüana kadar on adet toplantı gerçekleştiren Alt komisyon, aşağıdaki hususlar dikkate alınarak, sözkonusu alanda bir çalışma yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilerek kurulmuştur:

Uluslararası literatürde kullanıldığı şekliyle STEM (science, technology, engineering, mathematics); bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik kelimelerinin İngilizce karşılıklarının baş harflerinden oluşmaktadır (BTTM) ve bu alanlarda politika geliştirmeyi önceleyen bir stratejiye karşılık gelmektedir. Hızla gelişen teknolojiye ayak uydurmak; küresel gelişme ve rekabet dünyası ile başa çıkabilmek için ülkelerin BTTM alanlarında eğitim alan ve bu alanlarda meslek sahibi olan insan sayısını arttırması önemlidir.

İlgili uluslararası raporlar, ülkelerin istihdam konusunda gelecekte sorun yaşamamaları için de vatandaşların bu alanlara yönelmelerinin önemine işaret etmektedir. Zira önümüzdeki birkaç yüz yıl içinde mesleklerin %75'in BTTM içerikli olacağı öngörülmektedir. Gelişmiş ülkeler başta kız çocukları olmak üzere gençlerin bu sayılan BTTM alanlarına yönlendirilip ülkenin daha hızlı gelişmesini sağlamak için politika ve projeler üretmeye başlamıştır. Başta ABD, Güney Kore, Norveç, İsveç, Danimarka olmak üzere ülkeler bu alanda çeşitli plan ve programlar yapmaktadır.

Konunun bir diğer ayağı toplum nüfusunun yarısını oluşturan kız çocuklarının bu alanlara yönlendirilmesidir. BTTM'ye dair mesleklerin genel olarak erkekler tarafından tercih edilmesi, dahası bu mesleklerin kız çocukları için “uygun” olarak görülmemesi, kızlar açısından ayrımcı bir sonuç doğurduğu gibi ülke ekonomisine ve gelişimine kadın zeka ve becerilerinin yansımaması sonucunu doğurmaktadır.

Alt Komisyon, yapacağı çalışmayla ülkemizde bugüne kadar yapılmış bireysel örnekleri tespit ederek ve bundan sonra bu meselenin bir devlet stratejisi haline getirilmesi için gerekli önlemleri belirleyerek tavsiyelerini raporlamayı ve bir bütün olarak ülkemizin gelişimine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

3. Komisyonun Proje Faaliyetleri

Komisyon, Türkiye’de kadın erkek eşitliğinin ve kadının statüsünün güçlendirilmesi, kadın istihdamının arttırılması, karar alma mekanizmalarında kadınların daha fazla yer almasının sağlanması amacıyla ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği içerisinde çeşitli proje faaliyetlerine katılım sağlamaktadır. Rapor döneminde, Komisyon “Türkiye’de Siyasi Liderlikte ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi” kapsamında faaliyetleri olmuştur. Aralık 2015 tarihinde Birleşmiş Milletler Ortak Programı’nın ikinci aşaması olarak BM Kadın Birimi tarafından Parlamentolar Arası Birlik (IPU) ve KEFEK ortaklığında uygulanmaya başlanan Proje, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların karar alma mekanizmalarına katılımını sağlamak için KEFEK ve TBMM içindeki ilgili ortakları çeşitli aktivitelerle destekleyerek yasal çerçeve ve politikaları harekete geçirmek için çalışmıştır.

3.1 Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Eğitimleri

Türkiye’de Siyasi Liderlikte ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi kapsamında, KEFEK ile Plan ve Bütçe Komisyonları üyeleri, TBMM İdari Teşkilatı personeli, Cumhurbaşkanlığı ve ilgili bakanlıklardan uzmanların katıldığı Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme (TCDB) eğitimleri verilmiştir.

Rapor döneminde söz konusu eğitimler kapsamında, TBMM Strateji Geliştirme Başkanlığı ve Komisyonumuzun koordinasyonunda 20-21 Ekim 2018 tarihlerinde TBMM İdari Teşkilatı bünyesinde yer alan Başkanlıklardaki Başkan ve Başkan Yardımcılarına Sakarya Sapanca’da, Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Farkındalık eğitimi düzenlenmiştir. Eğitim ile, yöneticiler arasında Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme farkındalığının artırılması amaçlanmıştır. Programda, TCDB kavram ve ilkeleri ile ulusal ve uluslararası uygulama örnekleri, TCDB ilkelerinin kamu kurumlarının stratejik planlarına, performans programlarına ve raporlama süreçlerine entegre edilmesi konularında sunumlar yapılmıştır.

3.2. Mardin’de Düzenlenen Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Siyasi Liderlik ve Katılım Çalıştayı

Türkiye’de Siyasi Liderlikte ve Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi kapsamında 1-2 Aralık 2018 tarihlerinde Mardin’de “Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Siyasi Liderlik ve Katılım Çalıştayı” yapılmıştır. Çalıştay’da, dört siyasi partiden 41 milletvekili, KEFEK Başkanı ve üyeleri, diğer komisyonlardan üyeler, Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Türkiye Grubu’nun Başkanı ve üyeleri bir araya gelmiştir. Ayrıca, IPU, BM Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi, GREVIO, BM Kadın Birimi’nden uzmanlar, diğer ülkelerden parlamenterler de Çalıştay’a katılmıştır.

Başta Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), İstanbul Sözleşmesi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA’lar) olmak üzere, Türkiye’nin toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesine ilişkin uluslararası ve ulusal taahhütlerine odaklanan çalıştay, Türkiye’de toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin bilgi birikimi ve kapasitelerin artırılması, kadınların hakları ve güçlenmesini ileriye götürmede kaydedilen başarılar ve hala aşılması gereken zorlukların tespit edilmesini sağlayan bir platform işlevi görmüştür.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik parlamenter eylemi desteklemek amacıyla, katılımcılar, toplumsal cinsiyete duyarlı parlamentonun temel bileşenlerinin neler olması gerektiğini tartışmış ve yasama organının toplumsal cinsiyet duyarlılığını artıracak araçlar önermişlerdir. Katılımcılara parlamentoda toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin ileriye götürülmesine ilişkin yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiş; kamu kurumlarında ve yerel düzeyde toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin uygulamaya konulmasının nasıl hızlandırılabileceği tartışılmıştır. Katılımcılar ayrıca Parlamento’nun icracı bakanlıklar, yerel yönetimler ve seçilmiş meclisler ile birlikte çalışabilecek toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizması olarak KEFEK’in önemini vurgulamışlardır.

Katılımcılar, toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesi yolunda kaydedilen ve aşağıda belirtilen önemli başarılarla da vurgu yapmışlardır:

- Kız çocuklarının eğitimi ve her düzeyde okullaşma bakımından kız ve erkek çocuklarının eşitliği
- Kadın okuryazarlık oranının yükselmesi
- İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasını izlemek üzere KEFEK bünyesinde kadına yönelik şiddet hakkında bir alt komisyonun kurulması
- Son yıllarda çıkarılan kanunların ve daha sonraları yapılan, eşit işe eşit ücret dâhil olmak üzere çalışma yaşamıyla ilgili bazı mevzuatın toplumsal cinsiyet perspektifinden incelenmesi
- Töre cinayetlerini önlemeyi amaçlayan mevzuatın gözden geçirilmesi
- Parlamento ve diğer kamu kurumlarında toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme için planlama yapılması
- Kadına yönelik şiddet konusunda farkındalığın artırılması ve eğitimlerin düzenlenmesi sayesinde, kanunda işyerinde taciz hakkında yeni tanımlamanın benimsenmesi ve taciz mağduru kadınları desteklemek üzere yardım hattının oluşturulması
- Tüm kadınlara eşitlik için bölgesel çalıştaylar ve kampanyalar yapılması
- KEFEK ile ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasında ortaklıklar kurulması.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KOMİSYONUN YURT DIŞI ZİYARETLERİ

4.1. Uluslararası Kadın Parlamenterler Grubu Kongresi

9-10 Eylül 2018 tarihlerinde, İrlanda Kadın Parlamenterler Grubu'nun organizasyonunda ve Grup Başkanı Yeşiller Partisi Genel Başkan Yardımcısı Catherine Martin'in öncülüğünde, İrlanda'da ilk kez düzenlenen "Uluslararası Kadın Parlamenterler Grubu Kongresi"ne, ülkemizden KEFEK Başkanvekili Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER ile KEFEK Üyesi İstanbul Milletvekili Tülay KAYNARCA iştirak etmiştir. 50'ye yakın ülkeden kadın Parlamenterin katıldığı Kongre'de ayrıca, kadın hukukçular, akademisyenler, yazarlar ve STK temsilcileri de yer almıştır.

Kongre, 10 Eylül sabahı İrlanda Kadın Parlamenterler Grup Başkanı Yeşiller Partisi Genel Başkan Yardımcısı Catherine Martin'in açılış konuşması ile başlamıştır. Martin, son 100 yılda kadın hakları adına olumlu gelişmeler yaşanmakla birlikte, kadınların cinsel taciz ve şiddet karşısında hala savunmasız olduğunu vurgulamıştır.

Ardından, İngiliz İşçi Partisi eski Başkan Yardımcısı Harriet Harman, ana konuşmacı olarak "Kadınlar ve liderlik" başlıklı bir konuşma yapmıştır. Harman konuşmasında özetle, kadın hakları konusunda bugüne kadar önemli başarılar elde edildiğini ifadeyle, kadın ve erkeğin, hayatın her alanında eşit muamele görmesi gerektiğini, İşçi Partisi'nin bir sonraki liderinin kadın olması gerektiğini vurgulamıştır.

Harman'ın konuşmasının ardından İrlanda Başbakanı Leo Varadkar konuşma yapmıştır. Başbakan Varadkar konuşmasında özetle, İrlanda tarihinde sadece 19 kadının Bakanlık yaptığını, bunlardan dördünün kendi Hükümeti'nde yer aldığını, Temmuz 2018 itibariyle, ülkedeki resmi kurumların yönetim kurulu üyelerinin % 40,6'sının kadın olduğunu, bu oranın giderek arttığını, ancak iş dünyasında bu oranın daha düşük olduğunu, önde gelen İrlandalı şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin sadece % 18,4'ünün kadın olduğunu, yönetici pozisyonundaki kadınların sayısının artması gerektiğini, İrlanda'da bir diğeri sorunun da kadın ve erkek çalışanlar arasındaki ücret farkı olduğunu, Hükümetinin buna karşı bazı yasal öneriler getirmekte olduğunu, kadınların haklarını tam olarak elde edebilmeleri için yapılması gereken çok şey olduğunu, ancak, bunun için de sadece politikaların değil kültürün de değışmesi gerektiğini belirtmiştir.

Kongre'nin öğleden sonraki son bölümünde taslak "Dublin Kalesi Deklarasyonu" görüşülmüş, delegelerin yazım önerileri değerlendirilerek, nihai hale getirilmiştir. Komisyon üyesi Milletvekilleri, Deklarasyon'un ardından gerçekleştirilen oturumda ayrı ayrı konuşma yapmışlardır.

Kongre sona erdikten hemen sonra, Komisyon üyesi Milletvekilleri, Kongre Başkanı Catherine Martin ile kısa bir görüşme yaparak, Deklarasyona göre 2020'ye kadar ülke Parlamentolarında kurulması öngörülen "Kadın Parlamenterler Grubu (Women's Caucus)" ile KEFEK arasındaki farkları değerlendirmişlerdir.

4.2. BM Kadının Statüsü Komisyonu 63'üncü Oturumuna Katılım ve ABD'deki Diğer Temaslar

Komisyon üyelerinden oluşan Heyet, BM Kadının Statüsü Komisyonu (KSK) Toplantısına katılmak ve Temsilciler Meclisi üyeleri ve kadın erkek fırsat eşitliği ile ilgili çalışan kurum ve kuruluşlarla görüşmek üzere 11-14 Mart 2019 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletlerine çalışma ziyaretinde bulunmuştur.

2019 senesindeki Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu oturumunun teması, *“Toplumsal Koruma Sistemleri, Kamu Hizmetlerine Erişim ve Cinsiyet Eşitliği ile Kadın ve Kız Çocuklarının Güçlendirilmesine Yönelik Sürdürülebilir Altyapı”* olarak belirlenmiştir. Ülkemizden KSK Toplantısına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yetkilileri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun üç üyesinden oluşan bir heyet ve STK temsilcileri katılmıştır. KEFEK'i temsilen, Komisyon Başkanı ve İstanbul Milletvekili Canan KALSIN, Komisyon üyeleri Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK ve İstanbul Milletvekili Saliha Sera KADIGİL SÜTLÜ ile Komisyon'da görevli Yasama Uzmanı Abdülvehap DOĞAN bu toplantılara katılmışlardır.

63. KSK çalışma ziyareti kapsamında, KEFEK Heyeti ilk olarak, New York'a 10 Mart 2019 Pazar günü varmış ve aynı tarihte BM Daimi Temsilciliğimizde gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısına katılmıştır.

Heyet, 11 Mart Pazartesi günü ise, BM Genel Kurulunda Kadının Statüsü Komisyonunun oturumunun açılışı ve ülke delegasyonlarının Genel Kurula hitabını takip etmiştir.

BM Kadın Statüsü Komisyonunun 63. Oturumu, 11 Mart Pazartesi saat 10:00'da BM Genel Sekreter Yardımcısı ve BM Kadın Birimi İcra Direktörü Phumzile Mlambo-Ngcuka'nın konuşması ile başlamıştır. Phumzile Mlambo-Ngcuka'dan sonra BM Genel Sekreteri António Guterres, BM, KSK Genel Kurul toplantısında katılımcılara hitap etmiştir.

BM Genel Sekreteri António Guterres'in konuşmasından sonra, her ülkeden gelen delegasyon başkanlarına beşer dakikalık konuşma hakkı verilmiştir. Türkiye Heyeti Başkanı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk da bu kapsamda 13 Mart Çarşamba günü sabahı, KSK Genel Kurul'una hitap etmiştir.

Bunlara ek olarak, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız tarafından 11 Mart Pazartesi ve 13 Mart Çarşamba günü düzenlenen yan etkinliklere katılım sağlanmış ve bu etkinliklerde KEFEK adına konuşma yapılmıştır.

BM Kadın Statüsü Komisyonunun 63. Oturumu Kapsamında Düzenlenen Yan Etkinlikler

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından, “Sürdürülebilir Sosyal Koruma için Aile Kurumunun Rolü” ile “Yeni Nesillerin Güçlendirilmesinde Kadın Dostu Politikaların Rolü” konulu iki yan etkinlik düzenlenmiştir.

“Sürdürülebilir Sosyal Koruma için Aile Kurumunun Rolü” konulu yan etkinlikte söz alan KEFEK Başkanı Canan Kalsın yaptığı konuşmada özetle;

- Dünya genelinde 4 milyar insanın sosyal güvenceden mahrum kalmasının çözülmesi gereken kritik bir sorun olduğunu,

- Ailenin, kamu tarafından sağlanan sosyal korumayı destekleyecek anahtar bir kurum olduğunu, bir kurum olarak ailenin; yoksulluğu ve açlığı ortadan kaldırmak, evrensel ilköğretime ulaşmak, kadınları güçlendirmek, çocuk ölümlerini azaltmak, anne sağlığını geliştirmek ve birçok hastalıkla mücadele etmek için katkıda bulunduğunu, ailelerin güçlendirilmesi halinde birçok sorunun henüz kaynağında iken çözüleceğini,

- Nitelikli ve güçlü aileler kurmak için, nitelikli ve güçlü kadınlar yetiştirmek gerektiğini, kadının önce ailesini sonra yetiştirdiği bireylerle çevresini ve en sonunda dünyayı değiştirebileceğine inandığını, Bunun kadının dünyayı değiştirme gücünden kaynaklandığını, nitekim bütün devrimlerin kadın üzerinden gerçekleştiğini,

- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının bu bilinçle, kadını güçlendirmek amacıyla "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." düzenleme yaptığını,

- Bunun yanında, kadınlarımızın çalışma hayatıyla bağlarının güçlendirilmesi amacıyla iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında, İş Kanunu'nda, Devlet Memurları Kanunu'nda ve ilgili diğer mevzuatta çok önemli düzenlemeler yapıldığını, Çalışan annelere kolaylıklar sağlandığını, doğum ve süt izin sürelerinin uzatıldığını, esnek çalışma saatleri, erken emeklilik düzenlemeleri, torun bakım teşvikleri ile ailenin güçlendirildiğini,

- Türkiye'de toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemeye ilişkin politika oluşturmaya, bilgi ve farkındalık düzeyinin yükseltilmesine yönelik birçok çalışma yapıldığını, hukuken hüküm altına alınan eşitliğin fiili eşitliğe dönüşümünü hızlandırmak için toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik politikaları hayata geçirmek gerektiğini,

- Son yıllarda kadını dolayısı ile aileyi güçlendirmek için özellikle eğitim ve sağlık alanında, birçok pozitif adımlar atıldığını, 18 yaşına kadar herkesin devlet güvencesinde ücretsiz eğitim ve sağlık hizmetine erişebildiğini, bunun yanında ailenin bakamadığı çocukların yetimhanelere verilmediğini, bunun yerine yapılan yardımlarla aile içinde büyümelerinin sağlandığını,

- Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için merkezler inşa edildiğini ve konukevlerinin yapıldığını, kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun"un 2012 yılında Parlamentoda kabul edildiğini,

- Kadına karşı şiddet alanında ilk uluslararası belge olan Türkiye'nin hazırlıklarına öncülük ettiği ve ilk onaylayan ülke olduğu İstanbul Sözleşmesinin etkin uygulanması amacıyla Komisyon bünyesinde bir alt komisyon kurulduğunu,

- Kadınları ekonomik alanda güçlendirmek amacıyla kadın girişimcilere özel pozitif destek ve teşvikler sunulduğunu, bu adımların atılmasında Sayın Cumhurbaşkanının kadınlara olan birebir desteğinin ve himayesinin çok önemli rol oynadığını vurgulamak istediğini ve son olarak, her üç kişiden birinin göç etmeye zorlandığı, yerlerinden yurtlarından edildiği, kadın ve çocukların ise en zayıf halka olduğu bir dünya yerine herkesin daha duyarlı olduğu, yaşanan trajedileri görmezden gelmediği ve Aylan bebeklerin unutulmadığı bir dünya dilediğini,

ifade ederek sözlerini tamamlamıştır.

“Yeni Nesillerin Güçlendirilmesinde Kadın Dostu Politikaların Rolü” konulu yan etkinlikte ise Komisyon Üyesi Derya Bakbak bir konuşma yapmıştır. Derya Bakbak yan etkinlikte yaptığı konuşmada özetle;

- Kadın sorunlarının çözümü ve her alanda fırsat eşitliğinin sağlanması, meseleye ancak bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşılması, kamu kurumları, sivil toplum örgütleri ve diğer tüm paydaşların çözüme yönelik önerilerini birlikte hayata geçirmeleriyle mümkün olduğunu,

- Devletin tüm plan ve politikalarında, idarenin her türlü eylem ve işleminde kadın erkek fırsat eşitliğinin gözetilmesinin ve bu konuların göz önüne alınarak çalışılmasının, kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanmasında dolayısıyla kadın dostu politika üretilmesinde çok önemli olduğunu,

- KEFEK olarak parlamentoda ve yerelde eşitlik birimlerinin kurulmasını gençlerin ve özellikle kadınların güçlenmesi anlamında çok önemsediklerini,

- Hükümetlerinin bu anlayış içerisinde 16 yıldır kadınların güçlenmesi ve toplumsal hayatta hak ettiği değeri görmesi amacıyla bu konuyu öncelikli politika alanlarından biri olarak gördüğünü,

- Kadınların güçlenmesi ve toplumdaki statülerinin yükselmesi açısından üzerinde hassasiyetle durdukları diğer bir hususun kadınların siyasete katılımı olduğunu, şuan itibarıyla Parlamentoda kadın temsiliinin %17.48 olduğunu, 2002 yılında Meclisteki kadın temsiliinin yüzde 4 olduğunun düşünüldüğünde kadın temsili konusunda önemli bir artış sağlandığının görüldüğünü,

- Ekonomik hayata katılımın da, siyasi katılım gibi kadınların yaşadığı sorunların çözümü açısından önemli bir unsur olduğunu, istihdamın kadının ekonomik bağımsızlığına katkıda bulunarak sosyal statüsünün güçlenmesine yardımcı olduğunu, çalışma hayatındaki “kadın işi”-“erkek işi” şeklindeki toplumsal cinsiyet kalıplarının yıkılmasının kadınların farklı sektörlerde ve daha iyi işlerde çalışmalarının önünü açacağını,

- Kadınların çalışma hayatında daha fazla yer alması amacıyla iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında İş Kanunu’nda, Devlet Memurları Kanunu’nda ve ilgili diğer mevzuatta çok önemli düzenlemeler yapıldığını,

- Komisyonun bu dönem için belirlediği yol haritasında kadın dostu politikaların önemine binaen “Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin STEM Alanlarına Yönelmesine” yönelik bir alt komisyon kurduğunu, kendisinin de bu alt komisyonun başkanlığını yürütmekte olduğunu,

- Kadınların yaşadıkları sosyolojik sorunların temelini kadınların ekonomiye dahi olmamasının olduğunu, geleceğin mesleklerine ilişkin gerçeklik, bütün uluslararası raporlar ile ortaya konulmuşken, ülkelerde var olan toplumsal cinsiyet klişelerini kırmak ve kız çocuklarını geleceğin mesleklerine uygun yetenekte yetiştirmek istiyorsak başta kız çocukları olmak üzere gençleri STEM alanlarına yönlendirme zorunluluğumuzun bulunduğunu,

- STEM kadar dikkat çekici bir başka husus da kız çocuklarını teknik alanlara yönlendirmenin önemi kadar bu alanlardan mezun olan kızların mezuniyet alanlarına uygun işlerde çalışmasını teşvik edici bir sistem kurmak olduğunu, ülkemizde bu sayının arttığını, ancak bunun bir plan ve program dâhilinde arttırılması ve devlet politikası haline getirilmesinin konunun sürdürülebilirliği açısından çok önem taşıdığını,

ifade etmiştir.

KEFEK Heyetinde yer alan milletvekilleri, bireysel olarak ayrıca aşağıda belirtilen yan etkinliklere katılmışlardır:

- Kadın Girişimcileri Derneği (KAGİDER) tarafından düzenlenen, “İyi İş; Girişimcilikle Kadınların Ekonomik Güçlendirilmesi” konulu yan etkinlik.
- Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) tarafından düzenlenen, “Dezavantajlı Kızlar İçin Sosyal Koruma: Gelecek İçin İş Projesi” konulu yan etkinlik.
- MUSİAD ABD tarafından düzenlenen, “Dünya Kadınlar Zirvesi, Kadınlar ve Ekonomik Güçlendirme için Sosyal Koruma Sistemleri” konulu yan etkinlik.
- Türk-Amerika Yönlendirme Komitesini (TASC) Yönetim Kurulu Üyeleri ile toplantı.

BM Kadın Statüsü Komisyonunun 63. Oturumuna Katılan Parlamento Heyetleri ile İkili Görüşmeler

Bunların yanında, KEFEK Heyeti, program vesilesi ile New York’ta bulunan Güney Kore, İtalya ve Fransa parlamento heyetleri ile ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir. Söz konusu heyetlerde yer alan kişiler aşağıda belirtilmiştir:

- İtalya Heyeti; İtalya Meclis Başkanvekilleri Maria Roseria Carfagna ve Maria Edera Spadoni ile Senato üyeleri Valeria Valente, Maria Rizzotti ile Danila De Lucia’dan oluşmuştur.
- Güney Kore Heyeti; Güney Kore Meclisi Cinsiyet Eşitliği ve Aile Komisyonu Başkanı JUN HyeSook ile üyeler JUNG Choun Sook ve SONG Hee Kgyung’dan oluşmuştur.
- Fransa Heyeti; Fiona Lazaar, Laurence Trastour Isnart, Mireille Clapot, Guillaume Gouffier-Cha ve Mickaël Nogal’dan oluşmuştur.

4.3. Dünya Kadın Parlamenterler Zirvesi’ne Katılım

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, 25-27 Temmuz 2019 tarihleri arasında Japonya’nın başkenti Tokyo’da düzenlenen Kadın Parlamenter Liderler Zirvesine üç milletvekili ve bir yasama uzmanı ile katılım sağlamıştır.

Kadın Parlamenter Liderler zirvesinin Tokyo’da 28-29 Temmuz 2019 tarihlerinde düzenlenecek olan G20 zirvesi öncesi düzenlenmiş olması, kadın erkek fırsat eşitliğine ilişkin politikaların dünya genelinde daha fazla ses getirmesini sağlamıştır.

Dünya genelinden 350 kadın parlamenterin katılım sağladığı zirvede kadın hakları konusunda çok çeşitli konular seçkin konuşmacılar tarafından masaya yatırılmış ülkelerin kadın erkek fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik yürüttüğü çalışmalar bu toplantılarda dile getirilmiştir.

Kadın milletvekilleri, toplantıların yanı sıra ikili görüşmeler vesilesiyle de ülkelerinde kadın erkek fırsat eşitliği anlamında yürütülen çalışmalar ile ilgili olarak birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmuştur.

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanı İstanbul Milletvekili Canan KALSIN söz konusu zirvede Kadın Ekonomisi: Akıllı seçim, konu başlıklı toplantıda ülkemizi temsilen konuşma yapmış akabinde uluslararası muadilleriyle ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir. Söz konusu oturumda Komisyon Başkanı Canan Kalsın, dünyada kadınların işgücü piyasasının dışında kalmalarına sebep olan pek çok faktör olduğunu, bunlar arasında

medeni durum, eğitim, yaş, ailede bakıma muhtaç bireylerin varlığı, hukuki düzenlemelerin yetersizliği, kırsal alandan kente göç, inanç sistemleri ve yaşam tarzları gibi sebeplerin ilk sıralarda yer aldığını, bir ülkenin gelişmiş olarak kabul edilmesinin, o ülkedeki kadınlarının ekonomik ve sosyal hayata erişme düzeyiyle ölçüldüğünü; Türkiye'nin son 10 yılda kadınların sosyal ve ekonomik hayata daha hızlı entegrasyonu ve ücret açığının kapatılabilmesi için başta Anayasa, Medeni Kanun, Borçlar Kanunu ve İş Kanunu değişiklikleri olmak üzere birçok tedbir aldığını, kırsal alanda yaşayan dezavantajlı kadınların sorunlarının saptanması ve buna yönelik somut çözüm önerilerinin geliştirilmesinin ülke ekonomisi açısından önemli olduğunu vurgulamıştır.

Komisyon Başkanı KALSIN, konuşmasının devamında başkanı olduğu Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun yeni dönemde başta kız çocukları olmak üzere gençlerin STEM alanlarına yönlendirilmesine ilişkin alt komisyon kurduğunu ve bu Komisyonun kadınların gelecekte sahip olması gereken mesleki yeterliliklere yönelik olarak çok önemli sonuçlara işaret edeceğini belirtmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
KOMİSYONA YAPILAN BİREYSEL
BAŞVURULAR İLE HAVALE EDİLEN İŞLER

5.1. Komisyona Yapılan Bireysel Başvurular

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunun 3'üncü maddesi uyarınca, Komisyon, "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek" ile görevlendirilmiştir. . Komisyon çalışma usulü olarak ise genellikle, ilgili dilekçeleri muhatap bakanlıklara göndermekte ve Bakanlıkların cevaplarını başvuruda bulunan kişilere göndermektedir.

Komisyon, 27'nci Yasama Dönemi 1'inci ve 2'nci Yasama Yıllarında 9 bireysel başvuru yapılmıştır. Başvurularda; iş yerinde psikolojik taciz, cinsel istismar, tehdit, saldırı fiillerine ilişkin iddialar, sigortalı olmadan önce yapılan doğumlar için borçlanma hakkının tanınmasına dair gerekli kanuni değişikliklerin yapılması ile yardım talepleri yer almıştır. Söz konusu başvurulara istinaden Komisyon, incelemelerini yapmış ve yapılan işlemler doğrultusunda başvuru sahibi kişileri bilgilendirmiştir.

5.2. Komisyona Havale Edilen İşler

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, 5840 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi uyarınca "Kendisine esas veya tali olarak havale edilen işleri görüşmek, Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin kadın erkek eşitliği konusunda T.C. Anayasasına, uluslararası gelişmelere ve yükümlülüklerle uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak" ile görevlidir.

27'nci Yasama Dönemi 1'inci ve 2'nci Yasama Yıllarında Komisyona, 3'ü esas ve 101'i tali olmak üzere 104 kanun teklifi havale edilmiştir. Teklif içerikleri ve diğer bilgiler TBMM internet sayfasında yer almaktadır.